

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Ion Luchian, reprezentat
de avocatul Ion Sîmboteanu,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Cristina Luchian împotriva lui Ion Luchian, intervenient accesoriu Agenția
Teritorială de Asistență Socială Nord-Nord-Vest cu privire la desfacerea
căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de
întreținere,

împotriva încheierii din 10 aprilie 2025 a Curții de Apel Nord,

*(Dosarul nr. 2r-176/25
2-24047883-01-2r-13052025)*

Instanța de apel corect a dispus restituirea cererii de apel în temeiul art. 369 alin.(1)
lit. b) din Codul de procedură civilă, în condițiile în care apelantul nu a justificat
imposibilitatea de a prezenta apelul în interiorul termenului de 30 zile prevăzut de
art. 362 din Codul de procedură civilă.

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud. S. Dubceac)
Instanța de apel: Curtea de Apel Nord (jud. E. Grumeza, N. Costaș, I. Parii)

11 iunie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, recursul declarat de Ion Luchian, reprezentat de avocatul Ion Sîmboteanu,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Oxana Parfeni

Gheorghe Stratulat, *judecători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 30 aprilie 2024, Cristina Luchian a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Luchian, intervenient accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Nord-Vest cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere.

2. Prin hotărârea din 5 noiembrie 2024 a Judecătoriei Bălți, sediul Central a fost admisă acțiunea depusă de Cristina Luchian. S-a desfăcut căsătoria între Cristina Luchian și Ion Luchian. S-a determinat domiciliul copiilor minori Cristian Luchian, Galina Luchian, Petru Luchian cu mama Cristina Luchian. S-a încasat de la Ion Luchian în beneficiul Cristinei Luchian pensia de întreținere a copiilor minori Cristian Luchian, Galina Luchian, Petru Luchian, în sumă bănească fixă, a câte 2 000 lei/lunar pentru fiecare copil, începând cu data de 30 aprilie 2024 și până la atingerea de către copii a vârstei de majorat. Taxa de stat pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei în baza hotărârii instanței de judecată în mărime de 500 % din unitatea convențională, echivalent cu 2 50 lei de încasat în cote părți egale, de la Cristina Luchian 125 lei și de la Ion Luchian suma de 125 lei. S-a încasat de la Ion Luchian în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 2 709,97 de lei. Hotărârea în partea încasării pensiei de întreținere se execută imediat.

3. La 6 decembrie 2024, Ion Luchian, reprezentat de avocatul Ion Sîmboteanu, a declarat apel împotriva hotărârii din 5 noiembrie 2024 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, solicitând repunerea în termenul de declararea apelului și casarea hotărârii.

4. Prin încheierea din 10 aprilie 2025 a Curții de Apel Nord a fost respinsă cerința privind repunerea în termen a apelului declarat de Ion

Luchian, reprezentat de avocatul Ion Sîmboteanu împotriva hotărârii din 5 noiembrie 2024 a Judecătorei Bălți, sediul Central, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cristina Luchian împotriva lui Ion Luchian, intervenient accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Nord-Vest, cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere.

5. La 2 mai 2025, prin intermediul oficiului poștal, Ion Luchian, reprezentat de avocatul Ion Sîmboteanu, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 10 aprilie 2025 a Curții de Apel Nord, solicitând admiterea acesteia, casarea încheierii contestate, cu admiterea cerinței privind repunerea în termenul de declarare a apelului.

6. În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu soluția de respingere a cererii de repunere în termen a apelului și apreciază critic argumentele instanței de apel invocate în acest sens.

7. A menționat că nu este clar ce are în vedere instanța de apel în textul încheierii, în care a indicat că atât Ion Luchian, cât și avocatul Constantin Brînza, au recepționat dispozitivul hotărârii din 5 noiembrie 2024 a instanței de fond, contra semnătură, or, la materialele cauzei lipsesc avizele de recepție/livrare.

8. Reprezentantul recurentului a explicat că după discuția cu mama lui Ion Luchian din 6 decembrie 2024, a accesat pagina web a instanțelor de judecată, unde a identificat dispozitivul hotărârii din 5 noiembrie 2024. În aceeași zi, s-a deplasat la Penitenciarul nr. 13, pentru întrevedere cu Ion Luchian, care i-a comunicat că nu a cunoscut despre hotărâre.

9. A susținut că a depus toată diligența pentru a încheia contractul de asistență juridică și să exercite calea de atac. Or, reprezentantului avut anterior în instanța de fond, avocatul Constantin Brînza, nu i-a fost delegată împuternicirea de a exercita căile de atac, precum și ultimul nu a fost prezent la pronunțarea dispozitivului hotărârii.

10. A mai specificat că aflarea în detenție limitează persoana în libertatea de a acționa conform propriei discreții, totodată nu toți sunt în măsură a declara personal și independent o cale de atac chiar și fiind în libertate. Astfel, urmează a fi apreciat critic argumentul instanței de apel conform căruia Ion Luchian, aflat în detenție, a avut suficient timp pentru a depune un apel preliminar. Aflarea în detenție a părții care a declarat calea de atac, constituie o împrejurare obiectivă care confirmă limitarea în posibilitatea

de a acționa și deci reprezintă o circumstanță temeinică pentru a determina repunerea în termenul de atac solicitată. Neadmiterea solicitării de repunere în termenul de atac, în circumstanțele descrise ar constitui o încălcare a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 CEDO.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

11. Art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

12. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

13. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

14. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: a) să respingă recursul și să mențină încheierea.”

15. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

16. Art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.”

17. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

18. Art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. (3) Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.”

19. Art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă:

„Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. (3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să

fie prezentate documentele respective etc.). (4) Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.”

20. Art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: b) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.”

21. Art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.”

22. Art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

23. Cu referire la termenul de declarare a recursului prevăzut de art. 425 din Codul de procedură civilă, instanța de recurs reține, că încheierea Curții de Apel Nord a fost pronunțată la 10 aprilie 2025, fiind reprezentantului recursului, avocatul Ion Sîmboteanu, la 16 aprilie 2025, prin intermediul poștei electronice (f.d.87). Prin urmare, recursul depus prin intermediul oficiului poștal, la 2 mai 2025, este în interiorul termenului legal.

24. În continuare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând prevederile art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs, au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

25. Cercetând starea de fapt, în baza materialelor și lucrărilor dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că la 30 aprilie 2024, Cristina Luchian a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Luchian, intervenient accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Nord-Vest cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere.

26. La 20 mai 2024, Ion Luchian a depus cerere, prin care a solicitat amânarea ședinței de judecată din 10 iunie 2024, ora 10.00, pentru a încheia

un contract de asistență juridică cu un avocat, deoarece nu se poate prezenta, fiind în Penitenciarul nr. 13 (f.d.17).

27. Ulterior, la 5 iulie 2024, Ion Luchian, reprezentat de avocatul Constantin Brînză a depus referință asupra cererii de chemare în judecată (f.d.24)

28. Prin hotărârea din 5 noiembrie 2024 a Judecătorei Bălți, sediul Central a fost admisă acțiunea depusă de Cristina Luchian (f.d.39).

29. La 6 decembrie 2024, Ion Luchian, reprezentat de avocatul Ion Sîmboteanu a depus cererea de apel împotriva hotărârii din 5 noiembrie 2024 a Judecătorei Bălți, sediul Central, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea acestuia, casarea hotărârea instanței de fond cu remiterea cauzei la rejudecare.

30. Curtea de Apel Nord, prin încheierea din 10 aprilie 2025 a respins cererea de repunere în termenul de declarare a apelului și a restituit apelul depus de Ion Luchian, reprezentat de avocatul Ion Sîmboteanu (f.d.84-86).

31. Efectuând controlul judiciar al încheierii din 10 aprilie 2025 a Curții de Apel Nord, instanța de recurs constată, că instanța de apel întemeiat a refuzat repunerea apelului în termen și a restituit apelul depus de către Ion Luchian, reprezentat de avocatul Ion Sîmboteanu.

32. La acest aspect instanța de recurs menționează, că din conținutul art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, rezultă că apelantul urma să depună apelul în termen de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii. Or, termenul de procedură instituit de legiuitor este prevăzut de o normă imperativă și trebuie executat întocmai.

33. Articolul 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă stipulează că începutul curgerii termenului de depunere a apelului este determinat doar de un singur eveniment – de la data pronunțării dispozitivului hotărârii a instanței de fond.

34. Prin urmare, momentul notificării/comunicării dispozitivului hotărârii judecătorești participanților la proces, nu influențează data de când începe să curgă termenul de 30 de zile de contestare a hotărârii judecătorești prin depunerea cererii de apel.

35. Legiuitorul prin instituirea termenelor procedurale a urmărit respectarea regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, care pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, iar pe de altă parte contracarează

exercitarea cu rea-credință de către participanții la proces a drepturilor procedurale.

36. Completul de judecată reiterează că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Comrat, sediul Central a fost pronunțat, la 5 noiembrie 2024. Astfel, în condițiile speței începutul curgerii termenului de depunere a apelului este ziua imediat următoare datei calendaristice pronunțării dispozitivului hotărârii, adică ziua de 6 noiembrie 2024, iar ultima zi fiind data de 5 decembrie 2024.

37. Ion Luchian, reprezentat de avocatul Ion Sîmboteanu și-a exercitat dreptul de contestare a hotărârii instanței de fond, la 6 decembrie 2024, după expirarea termenului.

38. Din actele dosarului se confirmă faptul că apelantul Ion Luchian, reprezentat de avocatul Ion Sîmboteanu, nu s-a conformat prevederilor art. 362 alin.(1) din Codul de procedură civilă și nu a depus apelul în termen.

39. Drept urmare a omiterii termenului de declarare a apelului, Ion Luchian, reprezentat de avocatul Ion Sîmboteanu în temeiul art. 116 alin. (1) din Codul de procedură civilă a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului, invocând faptul că nu i-a fost expediat dispozitivul hotărârii instanței de fond, dar a luat cunoștință de acesta, reprezentantul, avocatul Ion Sîmboteanu, la 6 decembrie 2024, drept urmare a consultării portalului instanțelor de judecată.

40. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție califică ca fiind declarativă această alegație a reprezentantului recurentului, avocatul Ion Sîmboteanu, or, din materialele cauzei se denotă cu certitudine că atât Ion Luchian, care se afla în Penitenciarul nr. 13, cât și avocatul Constantin Brînza, care a fost împuternicit în baza mandatului din 20 mai 2024, au recepționat dispozitivul hotărârii din 5 noiembrie 2024 a instanței de fond, la 12 noiembrie 2024, fapt contrasemnat pe avizele de recepție/livrare (f.d.89-90). În așa mod, este în afara oricărui dubiu că apelantul/reprezentantul a dispus de timp suficient și rezonabil pentru a face uz de acest drept procedural și a depune apelul în interiorul termenului legal.

41. Succesiv, instanța de recurs apreciază ca fiind eronat argumentul recursului precum că, avocatul Constantin Brînza, care l-a reprezentat pe Ion Luchian în instanța de fond, nu a fost împuternicit să atace cu apel hotărârea primei instanțe, or, din conținutul mandatului anexat la materialele dosarului rezultă că ultimul a dispus de astfel de împuternicire (f.d.23 verso).

42. În aceste circumstanțe se constată temeinicia concluziei instanței de apel privind omiterea nejustificată de către Ion Luchian a termenului de contestare cu apel a hotărârii din 5 noiembrie 2024 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, din motiv că apelantul a cunoscut despre ședințele de judecată stabilite pentru examinarea respectivul proces civil, a depus cerere de amânare, precum și referință asupra cererii de chemare în judecată, a cunoscut despre soluția adoptată, și fiind interesat în soarta soluționării litigiului în care acesta are statut de pârât, trebuia să demonstreze un rol activ și să depună apel în termenul de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

43. În condițiile expuse, apelantul/reprezentantul acestuia urma să depună diligență și să depună apelul în termenul prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care este un termen de decădere și nu poate fi prelungit nejustificat.

44. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază, că importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. În consecință, neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

45. Completul de judecată notează că, nerespectarea termenului de declarare a apelului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv a lui Ion Luchian/reprezentantului acestuia. De altfel, în conformitate cu art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, culpa reprezentantului este echivalentă culpei părții.

46. Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

47. În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea

termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

48. Astfel, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de apel just a refuzat în repunerea în termen a apelului și restituit apelul depus de către Ion Luchian, reprezentat de avocatul Ion Sîmboteanu.

49. Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de recurent/reprezentant sunt declarative și lipsite de suport juridic, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Ion Luchian, reprezentat de avocatul Ion Sîmboteanu.

50. În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Respinge recursul declarat de Ion Luchian, reprezentat de avocatul Ion Sîmboteanu.

Menține încheierea din 10 aprilie 2025 a Curții de Apel Nord, emisă cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Cristina Luchian împotriva lui Ion Luchian, intervenient accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Nord-Vest cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Gheorghe Stratulat